

‘Er zijn veel mensen in Suriname bang voor witte mensen’

De Amsterdamse burgemeester Femke Halsema (2e van rechts) is niet bezig met herstelbetalingen.
Foto CDS

door Jason Pinas

PARAMARIBO — “Ik vind het toch wel een lastig onderwerp. De vraag is of herstelbetalingen bijdragen aan de pijn die er is geleden.” Zo denkt de Amsterdamse burgemeester Femke Halsema over de eis van herstelbetalingen aan nakomelingen van inheemsen en tot slaaf gemaakte Afrikanen in Suriname. Met haar collega Jan van Zanen van Den Haag is ze sinds maandag in het land om met instituten en groepen ook buiten de overheidssfeer te praten.

Halsema onderkent tegenover *de Ware Tijd* dat Amsterdam een cruciale rol heeft gespeeld in de slavernij en slavenhandel. In dat kader heeft ze vorig jaar juli namens het stadsbestuur als eerste burgemeester van Nederland haar excuses aangeboden. In het radioprogramma ‘ABC Actueel’ van woensdag heeft ze zich ook verontschuldigd. “Maar wat betreft herstelbetalingen, daar zijn we op dit moment niet mee bezig”, verduidelijkt ze aan *de Ware Tijd*.

“Ze hebben miljarden uit Suriname gehaald en mevrouw wil niet praten over herstelbetaling?”

— Armand Zunder, voorzitter Nationale Reparatiecommissie —

Erkenning, excuses en herstel

Dat is tegen het zere been van Armand Zunder, voorzitter van de Nationale Reparatiecommissie. Hij is het totaal niet eens met de zienswijze van Halsema. Erkenning, excuses en herstel van de schade die is aangericht door de slavernijperiode zijn drie hoofdzaken die volgens hem onafscheidelijk zijn. “Wat men hier heeft uitgericht in de periode van de Nederlandse bezetting is onvoorstelbaar. Ze hebben miljarden uit Suriname gehaald en mevrouw wil niet praten over herstelbetaling?” windt hij zich op. “Geen duizenden of miljoenen, nee miljarden heeft Amsterdam uit Suriname geperst. En dat is ten koste gegaan van bloed, zweet en tranen van de inheemsen en daarna van de blakaman.”

Zunder is ook niet tevreden met de excuses die Halsema tot nu toe heeft aangeboden. “Wat ze in Amsterdam en hier op de radio heeft gedaan, is voor ons niet acceptabel. Dat zijn geen excuses. Verontschuldiging worden aangeboden aan partijen. Wij willen samen met Amsterdam zitten en de inhoud van de excuses bepalen. En daarna moeten we gezamenlijk bepalen hoe, waar en wanneer die excuses worden aangeboden”, benadrukt hij verder. “Excuses worden niet geaccepteerd als er geen programma van herstel is.” Hij wijst erop dat er een duidelijk en deugdelijk programma van herstel moet worden gepresenteerd door Amsterdam.

Bang voor witte mensen

Als voorzitter van de Nationale Reparatiecommissie vindt Zunder het belangrijk dat het echte verhaal over de uitbuiting van inheemsen en zwarte mensen wordt verteld. Hij vindt dat de slavernij nu nog doorwerkt. “Er zijn veel mensen in Suriname bang voor witte mensen. Dat heeft de onvoorbereide komst van deze mevrouw weer aangetoond.” Hij wil daarom graag een gesprek met de burgemeester om haar de standpunten van zijn organisatie duidelijk te maken. Een brief van de commissie om Halsema tijdens haar bezoek in Suriname te ontmoeten is nog niet beantwoord.

Zijn instantie wil haar een rondleiding geven in de volksbuurten waar veel zwarte mensen wonen om haar een goed beeld te geven van de slechte leefomstandigheden waaronder die mensen gebukt gaan. “Onze bedoeling was om haar te laten zien wat voor achterstand onze mensen tot op dit moment nog hebben. In plaats van al de mooie plaatsen die ze nu gaat bezoeken”, merkt Zunder op. Indien zijn organisatie de burgemeester niet kan ontmoeten in Suriname zal dat in Nederland wel gebeuren. De commissie reist volgende maand af naar Nederland om met verschillende organisaties te praten.